

**Lag
om ändring i lagen (1962: 381) om allmän försäkring;**

utfärdad den 6 december 1974.

SFS 1974: 784

Utkom från trycket
den 17 dec. 1974

Kungl. Maj:t förordnar med riksdagen¹ i fråga om lagen (1962: 381) om allmän försäkring²

dels att rubriken till 9 kap. skall ha nedan angivna lydelse,

dels att 3 kap. 3 §, 4 kap. 3 §, 6 kap. 1 och 2 §§, 7 kap. 1 och 4 §§, 8 kap. 1 och 4 §§, 9 kap. 1—5 §§, 11 kap. 1 och 6 §§, 12 kap. 1 och 2 §§, 13 kap. 1—3 §§, 16 kap. 1, 2 och 5 §§ samt 19 kap. 2 och 4 a §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 15 kap. 2 §, av nedan angivna lydelse.

3 kap.

3 § Försäkrad, som åtnjuter hel förtidspension enligt denna lag eller under månaden närmast före den, varunder han uppnått sextiofem års ålder, åtnjutit sådan pension, har ej rätt till sjukpenning. För tid efter

¹ Prop. 1974: 129, SfU 32, rskr 332.

² Lagen omtryckt 1973: 908.

ingången av den månad, varunder försäkrad fyllt sextiofem år eller dessförinnan börjat åtnjuta ålderspension enligt denna lag, må sjukpenning utgå för högst etthundraåttio dagar.

Ej må försäkrad på grund av vad i 1 § andra stycket stadgas uppbära sjukpenning för tid efter den månad, varunder han fyller sextiofem år.

4 kap.

3 § För tid efter ingången av den månad, varunder försäkrad fyllt sextiofem år eller dessförinnan börjat åtnjuta ålderspension enligt denna lag, må ersättning för sjukhusvård utgå för högst trehundrasextiofem dagar. Vad nu sagts äger motsvarande tillämpning för tid, varunder den försäkrade åtnjuter hel förtidspension och skall med sådan tid jämföras efterföljande tid, därest förtidspensionen upphört att utgå med månaden näst före den, varunder den försäkrade fyller sextiofem år.

6 kap.

1 § Rätt till folkpension i form av *ålderspension* tillkommer försäkrad från och med den månad, varunder han fyller sextiofem år.

På särskild framställning av försäkrad utgår ålderspension för tid före den månad, varunder han fyller sextiofem år, dock tidigast från och med den månad, då han uppnår sextiotre års ålder. Pension enligt vad nu sagts må ej utgå till försäkrad, som äger komma i åtnjutande av tilläggspension enligt 12 kap. 1 § andra stycket, med mindre han tillika gör framställning enligt nämnda lagrum.

Framställning på grund varav ålderspension utgår för tid före den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år må återkallas med verkan från nästa månadsskifte. Sådan återkallelse gäller ej för försäkrad, som åtnjuter tilläggspension enligt 12 kap. 1 § andra stycket, med mindre han tillika gör återkallelse enligt 12 kap. 1 § tredje stycket. Har försäkrad sedan återkallelse skett gjort förnyad framställning enligt andra stycket må denna framställning icke återkallas.

2 § Ålderspension utgör, där ej annat följer av vad i andra och tredje styckena sägs, för år räknat nittiofem procent eller, för gift försäkrad vars make åtnjuter folkpension i form av ålderspension eller förtidspension eller äger rätt till pension enligt 1 § första stycket, sjuttiosju och en halv procent av basbeloppet. Åtnjuter maken enligt 7 kap. 2 § andra eller tredje stycket två tredjedelar av hel förtidspension eller halv förtidspension, utgår dock ålderspension i förra fallet med åttiotre och en tredjedels och i senare fallet med åttiosex och en fjärdedels procent av basbeloppet.

Börjar ålderspension utgå tidigare än från och med den månad, varunder den försäkrade fyller sextiofem år, skall pensionen, där ej annat följer av vad i tredje stycket sägs, minskas med sex tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå återstår till ingången av den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år. Om pensionen börjar utgå senare än från och med sistnämnda månad, ökas pensionen med sex tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå för-

flutit från ingången av den månad varunder den försäkrade uppnådde nämnda ålder; härvid må hänsyn dock ej tagas till tid efter ingången av den månad, under vilken den försäkrade fyllt sjuttio år, och ej heller till tid, då den försäkrade åtnjutit tilläggspension i form av ålderspension eller icke varit berättigad till folkpension.

Om ålderspension upphört efter återkallelse enligt 1 § tredje stycket, skall senare utgående ålderspension minskas med sex tiondels procent för varje månad som ålderspension utgått samt sex tiondels procent för varje månad, som då ålderspensionen åter börjar utgå återstår till ingången av den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år. Börjar pensionen åter utgå senare än från och med sistnämnda månad, skall pensionen minskas med sex tiondels procent för varje månad under vilken pensionen tidigare utgått.

7 kap.

1 § Rätt till folkpension i form av *förtidspension* tillkommer försäkrad, som fyllt sexton år och som ej åtnjuter ålderspension enligt denna lag, för tid före den månad, då han fyller sextiofem år, därest hans arbetsförmåga på grund av sjukdom eller annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan är nedsatt med minst hälften och nedsättningen kan anses varaktig.

Rätt till förtidspension tillkommer även försäkrad, som fyllt sextio år och som till följd av arbetslöshet uppburit ersättning från erkänd arbetslöshetskassa under den längsta tid sådan ersättning kan utgå eller uppburit kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973: 371) om kontant arbetsmarknadsstöd under fyrahundra-femtio dagar, därest hans möjlighet att bereda sig fortsatt inkomst genom sådant arbete som han tidigare utfört eller genom annat för honom tillgängligt arbete är nedsatt med minst hälften och nedsättningen kan anses varaktig. Rätt till förtidspension enligt vad nu sagts tillkommer försäkrad som uppburit kontant arbetsmarknadsstöd utan hinder av att stödet ej utgått under fyrahundra-femtio dagar, såvida han dessförinnan uttömt sin rätt till stöd.

Kan nedsättning av arbetsförmågan icke anses varaktig men kan den antagas bliva bestående avsevärd tid, äger den försäkrade rätt till folkpension i form av *sjukbidrag*. Sådant bidrag skall vara begränsat till viss tid; och skall i övrigt vad som är stadgat om förtidspension enligt första stycket gälla beträffande sjukbidrag.

4 § Hel förtidspension utgör, där ej annat följer av vad i andra stycket sägs, för år räknat nittiofem eller, för gift försäkrad vars make åtnjuter folkpension i form av ålderspension eller förtidspension eller äger rätt till pension enligt 6 kap. 1 § första stycket, sjuttiosju och en halv procent av basbeloppet. Åtnjuta båda makarna förtidspension och är pensionen för endera eller båda sådan som i 2 § andra eller tredje stycket sägs, skall dock vid beräkning av pension hel förtidspension utgöra, om två tredjedelar av hel förtidspension utgår till andra maken, åttiotre och en tredjedels och, om halv förtidspension utgår till denne, åttiosex och en fjärdedels procent av basbeloppet.

Om förtidspension utgår för tid efter det att ålderspension med stöd

av 6 kap. 1 § tredje stycket upphört att utgå, skall förtidspensionen minskas med sex tiondels procent för varje månad under vilken ålderspensionen utgått.

8 kap.

1 § Rätt till folkpension i form av *änkepension* tillkommer änka, som ej åtnjuter folkpension i form av ålderspension, för tid före den månad då hon fyller sextiofem år, därest hon

a) har vårdnaden om och stadigvarande sammanbor med barn under sexton år, som vid makens död stadigvarande vistades i makarnas hem eller hos änkan; eller

b) vid makens död fyllt trettiosex år och varit gift med honom minst fem år.

Upphör rätt till änkepension enligt första stycket a), skall vid bedömandet av rätt till pension enligt b) anses som om mannen avlidit, då rätten till pension enligt a) upphörde, samt äktenskapet varat till nämnda tidpunkt.

4 § Änkepension utgör, där ej annat följer av vad nedan sägs, för år räknat nittiofem procent av basbeloppet.

Utgår änkepension med tillämpning av 1 § första stycket b) och hade den pensionsberättigade ej fyllt femtio år vid mannens död eller vid den tidpunkt, som avses i 1 § andra stycket, minskas pensionen med en femtondel för varje år, varmed antalet år som den pensionsberättigade fyllt vid mannens död eller vid nämnda tidpunkt understiger femtio.

Om änkepension utgår för tid efter det att ålderspension med stöd av 6 kap. 1 § tredje stycket upphört att utgå, skall änkepensionen minskas med sex tiondels procent för varje månad under vilken ålderspensionen utgått.

9 kap. Om särskilda folkpensionsförmåner

1 § Till ålderspension eller förtidspension utgår *barntillägg* för varje barn under sexton år till försäkrad eller försäkrads hustru, därest den försäkrade har vårdnaden om eller stadigvarande sammanbor med barnet. Barntillägg enligt vad nu sagts utgives ej till ålderspension, som den försäkrade åtnjuter för tid före den månad varunder han fyller sextiofem år, eller till pension som tillkommer gift kvinna.

Barntillägg till ålderspension eller hel förtidspension utgör för år räknat tjugufem procent eller, om barnet är berättigat till barnpension enligt 8 kap. 5 §, tio procent av basbeloppet. Utgår enligt 7 kap. 2 § andra eller tredje stycket två tredjedelar av hel förtidspension eller halv förtidspension, utgör barntillägget motsvarande andel av barntillägg till hel förtidspension.

Åtnjuter den försäkrade tilläggspension enligt denna lag, minskas honom tillkommande barntillägg med hälften av tilläggspensionen i den mån denna för år räknat överstiger halva basbeloppet.

2 § Rätt till *handikappersättning* tillkommer försäkrad, som fyllt sexton år och som innan han fyllt sextiofem år för avsevärd tid fått sin funktionsförmåga nedsatt i sådan omfattning att han

- a) i sin dagliga livsföring behöver mera tidskrävande hjälp av annan,
- b) för att kunna förvärvsarbета behöver fortlöpande hjälp av annan eller
- c) eljest får vidkännas betydande merutgifter.

Föreligger behov av hjälp antingen i den dagliga livsföringen och för att kunna förvärvsarbета, eller i ettdera av eller båda dessa avseenden och därjämte merutgifter i anledning av handikappet, grundas bedömning av rätt till *handikappersättning* på det sammanlagda behovet av stöd.

Vid tillämpning av denna paragraf skall med försäkrad som utför förvärvsarbete likställas studerande som åtnjuter studiestöd enligt studiestödslagen (1973: 349) eller endast på grund av bestämmelse om behovsprövning är utesluten från sådan förmån.

Handikappersättning utgår alltid till försäkrad som är blind, döv eller gravt hörselskadad om blindheten, dövheten eller hörselskadan inträtt innan den försäkrade uppnått sextiofem års ålder.

3 § Alltefter hjälpbehovets omfattning eller merutgifternas storlek utgör *handikappersättning* för år räknat sextio, fyrtiofem eller trettio procent av basbeloppet.

Handikappersättning kan begränsas till viss tid. Behovet av *handikappersättning* skall omprövas i samband med beslut om förtidspension och då den försäkrade tillerkännes ålderspension enligt denna lag.

Handikappersättning till försäkrad som är blind utgör för tid före den månad, då ålderspension eller hel förtidspension enligt denna lag börjar utgå, för år räknat sextio procent av basbeloppet. För tid därefter utgör ersättningen trettio procent av basbeloppet om ej stödbehovet ger anledning till högre ersättning.

Handikappersättning till försäkrad som är döv eller gravt hörselskadad utgör trettio procent av basbeloppet om ej stödbehovet ger anledning till högre ersättning.

4 § Försäkrad förälder äger för vård av barn som ej fyllt sexton år rätt till *vårdbidrag* om barnet på grund av sjukdom, psykisk utvecklingsstörning eller annat handikapp för avsevärd tid är i behov av särskild tillsyn och vård. Vid bedömningen av rätt till *vårdbidrag* skall jämväl beaktas sådana merutgifter som uppkommer på grund av barnets sjukdom eller handikapp.

Vårdbidrag utgår allt efter tillsyns- och vårdbehovets omfattning och merutgifternas storlek med belopp motsvarande hel eller halv förtidspension till ensamstående jämte pensionstillskott som svarar mot pensionen.

Vårdbidrag beviljas att utgå tills vidare. Behovet av bidrag skall omprövas vart tredje år, såvida ej skäl föreligga för omprövning med kortare mellanrum.

5 §³ Vid tillämpning av 2 och 3 §§ skall såsom blind anses den vars

³ Senaste lydelse 1974: 510.

synförmåga, sedan ljusbrytningsfel rättats, är så nedsatt att han saknar ledsyn. Såsom gravt hörselskadad anses den som med hörapparat saknar möjlighet eller har stora svårigheter att uppfatta tal.

Vårdas försäkrad i anstalt som tillhör eller till vars drift utgår bidrag från staten, kommun eller landstingskommun, utgives icke handikappersättning. Detsamma gäller om den försäkrade vårdas utanför anstalten genom dess försorg.

Vad i andra stycket föreskrives äger motsvarande tillämpning beträffande vårdbidrag. Vistas barn utom anstalten utan att vårdas genom dess försorg utgives vårdbidrag för sådan tid om denna uppgår till minst tio dagar per kvartal. Skall i sådant fall vårdbidrag utgivas för del av kalendermånad, utgår bidraget för varje dag med en trettiondel av månadsbeloppet och avrundas till närmaste hela kronor.

11 kap.

1 § Rätt till tilläggspension grundas på inkomst av förvärvsarbete.

För varje år, varunder någon varit försäkrad enligt 1 kap. 3 § första eller andra stycket skall för honom enligt vad nedan sägs beräknas pensionsgrundande inkomst på grundval av hans inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete under året. Sådan beräkning skall icke göras för år före det då den försäkrade uppnår sexton års ålder, ej heller för år då den försäkrade avlidit eller för år efter det då han fyllt sextiofyra år eller för tidigare år, varunder han åtnjutit ålderspension eller förtidspension enligt denna lag.

6 § För varje år, för vilket pensionsgrundande inkomst fastställts för försäkrad, skall *pensionspoäng* tillgodoräknas honom. I den mån pensionsgrundande inkomst härrör från inkomst av annat förvärvsarbete må dock pensionspoäng tillgodoräknas den försäkrade endast såvida tilläggspensionsavgift enligt 19 kap. 3 § för året till fullo erlagts inom föreskriven tid. Utan hinder av att sådan avgiftsbetalning icke skett skall pensionspoäng tillgodoräknas den försäkrade för de båda år som närmast föregått det då pension vid bifall till ansökningen skulle börja utgå. Pensionspoäng skall vidare alltid tillgodoräknas för pensionsgrundande inkomst härrörande från inkomst som avses i 3 § första stycket d).

Pensionspoäng som i första stycket sägs är den pensionsgrundande inkomsten delad med det vid årets ingång gällande basbeloppet. Pensionspoäng beräknas med två decimaler.

För år, varunder försäkrad åtnjutit förtidspension enligt 13 kap. 2 §, skall den försäkrade tillgodoräknas pensionspoäng motsvarande vad enligt nämnda paragraf skall antagas hava tillgodoräknats honom för samma år.

12 kap.

1 § Rätt till tilläggspension i form av *ålderspension* tillkommer försäkrad från och med den månad, varunder han fyller sextiofem år, under förutsättning att pensionspoäng tillgodoräknats honom för minst tre år.

På särskild framställning av försäkrad utgår, under förutsättning som i första stycket sägs, ålderspension för tid före den månad, varunder han fyller sextiofem år, dock tidigast från och med den månad, då han uppnår sextiotre års ålder. Pension enligt vad nu sagts må ej utgå till försäkrad, som äger komma i åtnjutande av folkpension enligt 6 kap. 1 § andra stycket, med mindre han tillika gör framställning enligt nämnda lagrum.

Framställning om ålderspension för tid före den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år må återkallas med verkan från nästa månadsskifte. Sådan återkallelse gäller ej för försäkrad, som åtnjuter folkpension enligt 6 kap. 1 § andra stycket, med mindre han tillika gör återkallelse enligt 6 kap. 1 § tredje stycket. Har försäkrad sedan återkallelse skett gjort förnyad framställning enligt andra stycket må denna framställning icke återkallas.

2 § Ålderspension utgör, där ej annat följer av andra, tredje och fjärde styckena, för år räknat sextio procent av produkten av basbeloppet för den månad, för vilken pension skall utgivas, och medeltalet av de pensionspoäng som tillgodoräknats den försäkrade eller, om pensionspoäng tillgodoräknats honom för mer än femton år, medeltalet av de femton högsta poängtalerna. Har pensionspoäng tillgodoräknats den försäkrade för mindre än trettio år, skall hänsyn tagas endast till så stor del av nämnda produkt som svarar mot förhållandet mellan det antal år, för vilka pensionspoäng tillgodoräknats honom, och talet trettio.

Har undantagande enligt 11 kap. 7 § ägt giltighet för den försäkrade, skall honom tillkommande ålderspension utgöra sextio procent av så stor del av den i första stycket angivna produkten, som svarar mot förhållandet mellan det antal år, dock högst trettio, för vilka pensionspoäng tillgodoräknats den försäkrade, och talet trettio ökat med ett för varje år, för vilket den försäkrade till följd av undantagandet icke tillgodoräknats pensionspoäng eller gått förlustig mer än en poäng. En må med tillämpning av vad nu sagts talet trettio ökas till mer än femtio. Vad i detta stycke stadgas skall äga motsvarande tillämpning i fall då pensionspoäng jämlikt 11 kap. 6 § första stycket på grund av underlåten avgiftsbetalning icke tillgodoräknats den försäkrade.

Börjar ålderspension utgå tidigare än från och med den månad, varunder den försäkrade fyller sextiofem år, skall pensionen, där ej annat följer av fjärde stycket, minskas med sex tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå återstår till ingången av den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år. Om pensionen börjar utgå senare än från och med sistnämnda månad, ökas pensionen med sex tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå förlutit från ingången av den månad varunder den försäkrade uppnådde nämnda ålder; härvid må hänsyn dock ej tagas till tid efter ingången av den månad, under vilken den försäkrade fyllt sjuttio år, och ej heller till tid, då den försäkrade åtnjuter folkpension eller icke varit berättigad till tilläggspension i form av ålderspension.

Om ålderspension upphört efter återkallelse enligt 12 kap. 1 § tredje stycket, skall senare utgående ålderspension minskas med sex tiondels procent för varje månad som ålderspension utgått samt sex tiondels pro-

cent för varje månad, som då ålderspensionen åter börjar utgå återstår till ingången av den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år. Börjar pensionen åter utgå efter ingången av den månad varunder den försäkrade fyllt sextiofem år skall pensionen minska med sex tiondels procent för varje månad under vilken pensionen tidigare utgätt.

13 kap.

1 § Rätt till tilläggspension i form av *förtidspension* tillkommer enligt vad nedan sägs försäkrad, som ej åtnjuter ålderspension enligt denna lag, för tid före den månad, då han fyller sextiofem år, därest hans arbetsförmåga på grund av sjukdom eller annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan är nedsatt med minst hälften och nedsättningen kan anses varaktig samt den försäkrade äger tillgodoräkna sig pensionspoäng för tid före det år, varunder pensionsfallet inträffat. Även om nedsättning av arbetsförmågan som nyss sagts icke föreligger, skall äldre försäkrad under de närmare förutsättningar som angivas i 7 kap. 1 § andra stycket äga rätt till förtidspension, därest han är varaktigt arbetslös.

Kan nedsättning av arbetsförmågan icke anses varaktig men kan den antagas bli bestående avsevärd tid, äger den försäkrade rätt till tilläggspension i form av *sjukbidrag*. Sådant bidrag skall vara begränsat till viss tid; och skall i övrigt vad som är stadgat om förtidspension enligt första stycket första punkten gälla beträffande sjukbidrag.

Vad i 7 kap. 2 och 3 §§ stadgas skall äga motsvarande tillämpning beträffande förtidspension enligt detta kapitel.

2 § Uppgår den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst vid tidpunkten för pensionsfallet lägst till ett belopp som motsvarar det vid årets ingång gällande basbeloppet, eller har pensionspoäng tillgodoräknats den försäkrade för minst tre av de fyra år, som närmast föregått det år då pensionsfallet inträffar, skall förtidspension utgå med tillämpning av bestämmelserna i andra stycket. Detsamma skall gälla då vid tidpunkten för pensionsfallet sjukpenninggrundande inkomst uppgående till belopp som nu sagts icke fastställts, men skulle ha fastställts, därest den allmänna försäkringskassan haft kännedom om samtliga de förhållanden som skola ligga till grund för fastställandet.

Hel förtidspension motsvarar den tilläggspension i form av ålderspension, som skulle tillkomma den försäkrade, därest sådan pension skulle börja utgå från och med den månad varunder han fyller sextiofem år. Härvid skall ålderspensionen beräknas under antagande att den försäkrade för varje år från och med det då förtidspensionen börjar utgå till och med det då han uppnår sextiofyra års ålder tillgodoräknats pensionspoäng motsvarande medeltalet av de pensionspoängtal, vilka tillgodoräknats honom under de fyra år som närmast föregått det år då pensionsfallet inträffade eller, om pensionen därigenom blir större, under samtliga år från och med det då han fyllt sexton år till och med det som närmast föregått pensionsfallet. Vid beräkningen av nämnda medeltal bortses från de år intill ett antal av hälften, för vilka pensionspoäng ej tillgodoräknats den försäkrade eller för vilka poängtalet är lägst.

Pension enligt denna paragraf må ej utgå, om undantagande enligt 11 kap. 7 § ägde giltighet för den försäkrade då pensionsfallet inträffade samt undantagandet tillika föranlett, att den försäkrade för något av de fyra närmast föregående åren gått förlustig mer än en pensionspoäng. Ej heller må pension som nu sagts utgå, om den försäkrade vid sextiofem års ålder icke kan komma i åtnjutande av ålderspension enligt 12 kap.

3 § Äger den försäkrade icke komma i åtnjutande av förtidspension enligt vad i 2 § stadgas men skulle han hava varit berättigad till tilläggs-pension i form av ålderspension, därest han uppnått sextiofem års ålder det år då pensionsfallet inträffar, skall hel förtidspension utgå med be-lopp motsvarande vad den försäkrade i sådant fall skulle hava erhållit i ålderspension, beräknad enligt 12 kap. 2 § första och andra styckena.

15 kap.

2 § För försäkrad, som är född under något av åren 1911—1927, skall vid tillämpning av 11 kap. 1 § andra stycket pensionsgrundande inkomst beräknas även för det år varunder han fyllt sextiofem år, dock ej för det fall han under nämnda år åtnjutit förtidspension enligt denna lag eller ålderspension enligt 6 kap. 1 § andra stycket eller 12 kap. 1 § andra styc- ket.

Beräkning av förtidspension skall under förutsättningar som angivas i 13 kap. 2 § för försäkrad som avses i denna paragraf ske under anta- gande att den försäkrade tillgodoräknats pensionspoäng även för det år då han uppnår sextiofem års ålder.

Vid beräkning av ålderspension som avses i 12 kap. 1 § första stycket skall, om pensionen därigenom blir större, försäkrad som avses i denna paragraf tillgodoräknas pensionspoäng som om han blivit berättigad till förtidspension enligt 13 kap. 1 § från och med januari månad det år han uppnår sextiofem års ålder.

16 kap.

1 §⁴ Den som önskar komma i åtnjutande av pension skall göra an- sökan hos allmän försäkringskassa i enlighet med vad regeringen förord- nar.

Åtnjuter försäkrad sjukpenning eller ersättning för sjukhusvård enligt denna lag, må allmän försäkringskassa tillerkänna honom förtidspension utan hinder av att han icke gjort ansökan därom.

Åtnjuter försäkrad sjukbidrag eller till viss tid begränsad handikapp- ersättning, må den tid varunder sådan förmån skall utgå förlängas utan att ansökan därom gjorts.

I den mån regeringen så förordnar må allmän försäkringskassa tiller- känna den pensionsberättigade pension enligt denna lag utan hinder av att han icke gjort ansökan därom.

För den försäkrades kostnader för läkarundersökning och läkarutlå-

⁴ Senaste lydelse 1974: 510.

tande vid ansökan om förtidspension, handikappersättning eller vårdbidrag skall ersättning utgå i enlighet med vad regeringen förordnar.

2 §⁵ Såsom villkor för rätt till förtidspension eller handikappersättning må föreskrivas att den försäkrade skall under högst trettio dagar vara intagen å visst sjukhus eller underkasta sig undersökning av viss läkare. Vad som sagts nu skall äga motsvarande tillämpning i fråga om rätt till vårdbidrag. För den försäkrades kostnader i anledning av sådan föreskrift skall ersättning utgå i enlighet med vad regeringen förordnar.

5 § Ålderspension utgår från och med den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år eller, om han önskar att pensionen skall börja utgå tidigare eller senare, från och med den månad som angives i pensionsansökningen.

Förtidspension, barntillägg, handikappersättning och vårdbidrag utgår från och med den månad, varunder rätt till förmånen inträtt. I fall som avses i 1 § andra stycket utgår dock förtidspension från och med månaden näst efter den, då beslutet om pension meddelats.

Familjepension utgår från och med den månad då den försäkrade avlidit eller, om han vid sin död åtnjöt ålderspension eller förtidspension, från och med månaden näst efter den, varunder dödsfallet inträffat.

Pension må ej utgå för längre tid tillbaka än tre månader före ansökningsmånaden.

Vid utbetalning av folkpension för förfluten tid till försäkrad, vars make uppbär folkpension, skall pensionen så minskas, att det sammanlagda beloppet för båda makarna motsvarar vad som skall utgå enligt 6 kap. 2 § eller 7 kap. 4 §.

19 kap.

2 §⁶ Försäkrad, som vid utgången av visst år är inskriven hos allmän försäkringskassa och ej fyllt sextiofem år och ej heller för december månad samma år åtnjuter ålderspension eller förtidspension enligt denna lag, skall för nämnda år till kassan erlägga *sjukförsäkringsavgift* under förutsättning att han under året haft inkomst av annat förvärvsarbete enligt 3 kap. 2 §.

Vid beräkning av avgift enligt första stycket äger 3 § andra och fjärde styckena samt 11 kap. 4 § motsvarande tillämpning.

4 a § Avgift till folkpensioneringen enligt 1 eller 3 § skall utgå med fyra och sju tiondels procent av det belopp, på vilket avgiften skall beräknas. I fråga om sådan arbetstagare hos redare som avses i 1 § första stycket förordningen (1958: 295) om sjömansskatt beräknas dock avgiften efter den lägre procentsats som regeringen fastställer med motsvarande tillämpning av 4 § andra stycket. Avgifterna tillföras staten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1975 såvitt avser 6 kap. 2 §

⁵ Senaste lydelse 1974: 510.

⁶ Senaste lydelse 1974: 775.

första stycket, 7 kap. 4 §, 8 kap. 4 § och 19 kap. 4 a §, den 1 juli 1975 såvitt avser rubriken till 9 kap., 9 kap. 2—5 §§ och 16 kap. 1 och 2 §§ samt 5 § andra stycket samt i övrigt den 1 juli 1976.

2. För försäkrad, som fyllt 65 år under tiden den 1 juli 1974—den 30 juni 1976 och som icke åtnjutit ålderspension eller hel förtidspension, räknas de i 3 kap. 3 § första stycket och 4 kap. 3 § angivna högsta antalen dagar från och med den 1 juli 1976.

3. Har försäkrad vid utgången av juni månad 1976 åtnjutit pension med minskat belopp på grund av att för honom utgått ålderspension för tid före den månad varunder han fyllt 67 år, skall pension som avses i 6 kap. 2 § andra eller tredje stycket, 7 kap. 4 § andra stycket, 8 kap. 4 § tredje stycket, 12 kap. 2 § tredje eller fjärde stycket eller 13 kap. 4 § minskas i enlighet med dessa lagrumms lydelse före den 1 juli 1976.

För den som den 1 juli 1976 ej fyllt 67 år skall dock minskning icke ske med högre belopp än som föranledes av det antal månader varunder pension utgått före den 1 juli 1976 ökat med det antal månader som därefter kan återstå till ingången av den månad varunder den försäkrade fyller 65 år eller dessförinnan återkallar sin framställning om ålderspension.

4. Vid beräkning av ökning av ålderspension enligt 6 kap. 2 § andra stycket eller 12 kap. 2 § tredje stycket gäller följande. För försäkrad som den 1 juli 1976 ej fyllt 67 år tages vid ökningens beräkning ej hänsyn till tid före den 1 juli 1976. För försäkrad som före den 1 juli 1976 fyllt 67 år beräknas ökningen med tillämpning av lagrummen i deras äldre lydelse.

5. Avgift till folkpensioneringen enligt 19 kap. 1 eller 3 § skall för år 1975 utgå med fyra och två tiondels procent av det belopp, på vilket avgiften skall beräknas. I fråga om avgift som avser tid före den 1 januari 1975 gäller 19 kap. 4 a § i sin äldre lydelse.

6. Är försäkrad enligt beslut som meddelats på grundval av äldre bestämmelser berättigad till invaliditetstillägg, invaliditetsersättning eller vårdbidrag för tid efter den 1 juli 1975 skall förmånen ej minskas eller upphöra med mindre så skulle ha skett om de äldre bestämmelserna alltjämt ägt tillämpning.

7. Förtidspension för försäkrad som är född år 1928 eller senare skall beräknas med tillämpning av 13 kap. 2 § i dess äldre lydelse om rätt till förmånen föreligger för tid före den 1 juli 1976.

CARL GUSTAF

SVEN ASPLING
(Socialdepartementet)

